

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**DN. DVRANDI|| à Sancto Portiano, in Senten=||tias
Theologicas Petri Lombardi|| Commentariorum libri||
quatuor.||**

Durandus <de Sancto Porciano>

Antverpiæ, 1567

Quæstio prima. Vtrum naturæ diuinæ conueniat assumere naturam
humanam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72607)

Magistri Durandi de
QVÆSTIO TERTIA.

Vtrum gratia fuerit in Christo naturalis.

Tho. 3. q. 7. ar. 13.

Tertio queritur, vtrum gratia fuerit Christo naturalis. Et arguitur quod sic, quia illud est rei naturale, sine quo res non potest existere. Sed sine gratia vnionis Christus non existeret, quum Christus nominet suppositum in duabus naturis, ergo gratia vnionis est Christo naturalis.

1 Item arguitur de gratia habituali sic, illud est naturale, quod est a principio intra. In hoc enim differ ars a natura, quod natura est principium intra. Ars est principium extra. Sed gratia habitualis est in Christo a principio intra, scilicet a Deitate, ergo ipsa est Christo naturalis.

2 IN contrarium arguitur, quia nihil supernaturale est alicui naturale vel conaturale, quia diuiduntur ex opposito, sed gratia tam vnionis quam habitualis est aliquid supernaturale, ergo neutra eorum est Christo naturalis, vel connaturalis.

4 **RESPONSIO.** Questio ista facit mentionem de duplici gratia, scilicet de gratia vnionis quæ nihil aliud est quam ipsa vnio gratis a Deo facta. Et de gratia habituali, quæ conuenienter ponitur esse quoddam donum supernaturale perficiens animam. Et de vtraque gratia dicitur quod nulla est Christo naturalis, loquedo proprie. Est tamen naturalis similitudinariè per quandam adaptationem, quam quidam vocant conaturale. Primum patet sic, illud est proprie naturale alicui quod sequitur ad naturam, seu ad principia naturæ, & naturaliter sicut naturale est leui ferri sursum, & graui deorsum. Sed neutra gratia, scilicet vnionis, vel habitualis sequitur naturaliter ad aliquam naturam existentem in Christo, ergo neutra gratia est proprie Christo naturalis. maior patet, minor declaratur, quia gratia vnionis non consequitur naturaliter ad naturam humanam in Christo, eo quod in natura humana non est aliqua naturalis habitudo ad vnionem cum persona diuina, sequitur autem ad naturam diuinam, sed non naturaliter, imò merè gratuito, seu voluntariè. Similiter gratia habitualis non sequitur naturaliter ad naturam humanam, alioquin non esset gratia, quia nihil debitum naturalibus est gratuitum, sequitur autem ad naturam diuinam, sed non naturaliter, sed gratuito, quemadmodum dictum est de gratia vnionis, quare &c.

3 Secundum patet sic, illud quod inest rei a principio suæ entitatis, & ab intrinseco est naturale per similitudinem, eo quod naturalia proprie dicta sequitur principia intrinseca, & statim nisi sit aliquid prohibens, sicut dictum est de motu sursum & deorsum in leuibus & grauibus, quia quantum dat generans de natura & de forma tantum dat de motu ad locum, sed gratia fuit in Christo ab initio suæ conceptionis, & a principio intrinseco, scilicet a natura diuina, quare, vt videtur, potest aequaliter dici naturalis, saltem similitudinariè, vel connaturalis.

6 AD primum argumentum dicendum quod non omne illud est proprie alicui naturale, sine quo non potest esse. Sed requiritur quod sit consequens ad naturam, non antecedens, & sequatur ex necessitate, & non ex liberate voluntatis. gratia autem vnionis non sequitur personam Christum, vt subsistit in duabus naturis, sed potius antecedit, vel saltem est simul, ipsa etiam ex beneplacito diuino, & non necessario est concomitans, vel sequens aliquam naturam in Christo. & ideo non est proprie naturalis.

7 Ad secundum dicendum quod gratia habitualis, licet sit a principio intrinseco, non tamen sequitur ad ipsam naturaliter, sed liberè.

8 Argumentum verò in oppositum solum probat quod non est proprie naturalis propter causam assignatam.

Sententia huius distinctionis. V.
in generali & speciali.

Proterea inquiri oportet. Superius determinauit Magister, quid sit assumens, & quid assumptum. Hic verò determinat de vtroque simul, vtrum assumens & assumptum habeant rationem naturæ, an personæ. Et diuiditur in tres. Primum mouet questionem. Secundò soluit ibi, hæc questio, siue inquirendi ratio. Tertio determinat quasdam incidentes dubitationes ibi. Sed queritur vtrum diuina

Sancto Porciano

persona. Secunda istarum hæc inquisitio diuiditur in duas. Primum questionem determinat, quantum ad illud quod habet facultatem & manifestam veritatem. Secundò quantum ad illud quod habet difficultatem, & est in questione magnum dubium: de quarto verò questionis hæc secunda habet duas. Primum opponit per rationem ad vtramque partem dubitationis. Secundò soluit, & solutionem confirmat ibi. Nos autem omnis mendacii. Tertia pars ibi, Sed queritur, vbi mouet quasdam questiones circa prædicta, diuiditur in duas. Primum mouet questiones. Primum quantum ad hoc quod dicit naturam assumptam naturam. Secundò quantum ad hoc quod dicit personam non esse assumptam, ideo verò non homo hominis personam. Prima diuiditur in duas, secundum duas questiones quas mouet, & soluit ibi. Si autem diuina natura. Secunda verò ibi. Ideo verò persona, in qua mouet dubitationes circa secundum dictum diuiditur in duas. Primum ostendit veritatem. Secundò arguit dupliciter in contrarium, & soluit ibi. Huc autem a quibusdam. Hæc est sententia & diuisio lectionis in generali.

2 IN speciali sic procedit. Primum queritur vtrum persona assumpserit personam, vel persona naturam, vel naturam naturam, vel natura personam: & vtrum ita conuenienter possit dici diuina natura incarnata, sicut dicitur Deus incarnatus. Et respondet quod in istis que sunt aliquid est clarum, aliquid dubium. Clarum & certum est quod nec natura personam, nec persona personam, sed persona naturam assumptam, quod probat per autoritates Aug. De quarto verò questionis articulo, scilicet vtrum natura naturam assumpserit, ponit autoritates ad vtramque partem. Et primum quod natura non assumpserit naturam. Et secundò in contrarium, scilicet quod natura assumpserit naturam. Et tertio ponit alias autoritates, quæ dicunt personam assumpserit naturam, & naturam diuinam esse vnitam naturam humanam, & eam assumpserit. Magister autem concordat in hanc vltimam sententiam: & confirmat eam ex verbis Damasceni, quæ patent in littera. Tunc queritur vtrum diuina natura, ex quo est carnis vnita, debeat dici caro facta, sicut dicitur in carnata. Et dicit quod non, ne per talem locutionem intelligatur conuertibilitas vnus naturæ in aliam: vnde melius est talem locutionem tacere, vel negare, quam asserere. Postea queritur ex quo diuina natura assumpserit naturam humanam, vtrum debeat dici facta homo, sicut filius Dei dicitur factus homo. Et dicit quod non, quia filius assumpserit naturam hominis in vnitate suæ personæ, sed natura diuina non assumpserit naturam humanam in vnitate naturæ. Ideo verò filius non assumpserit personam, quia caro & anima quæ assumpserit, non fuerunt prius vnita inter se ad constitutendum propriam personam. si fuerit verbo vnita. Item arguit quod anima cum sit rationalis nature indiuidua substantia est persona, ergo filius Dei assumendo animam, assumpserit personam, respondet quod anima separata est persona, non autem coniuncta quomodo fuit assumpta. Et in hoc malè dicit, quia nec separata, nec coniuncta est persona, quum non sit completa substantia. In fine addit plures autoritates: quæ dicunt quod filius Dei assumpserit hominem. Et sic videtur assumpserit personam. Et responderet quod non, ne hominis intelligitur natura humana, vt sit sensus, assumpserit hominem, id est, naturam humanam.

QVÆSTIO PRIMA.

Vtrum naturæ diuinæ conueniat assumere naturam humanam.

Tho. 3. p. q. 3. ar. 1. & 2.

Circa distinctionem quintam primum queritur, vtrum naturæ diuinæ conueniat assumere naturam humanam. Et videtur quod non, quia sicut se habet persona ad personam, ita natura ad naturam: sed persona diuina non potest assumere personam humanam, quia tunc essent duæ personæ, & per consequens non esset assumpta, ergo natura diuina non potest assumere naturam humanam.

2 Item quod conuenit naturæ diuinæ conuenit toti trinitati, sed assumere naturam humanam non est commune toti trinitati, sed proprium filio: ergo assumere non conuenit diuinæ nature.

3 IN contrarium est quod dicit Aug. de fide ad Petrum, illa natura quæ semper genita manet ex patre, id est, quæ est per generationem æternam accepta a patre, naturam a matre sine peccato suscepit. Ad id sunt multæ

auto.

